

Gürkan ERDOĞAN

İMO İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı

Herkese merhabalar, tüm meslektaşlarımı, değerli misafirlerimizi; Şubemiz adına saygıyla selamlıyorum. Bizim için önemli bir etkinlik bu etkinlik, yüzlerce etkinlik yaptık diye düşünüyorum şube olarak bu çalışma döneminde, en önemli etkinlik bizim için. Peki neden en önemli etkinlik? Eğitimin önemi ortada, hepimiz için ortada, ülkemiz için ortada. Bu nedenle, pazar günü genç-İMO ile birlikte yerelde yaptığımız eğitim çalıştayı, bugün yaptığımız İnşaat Mühendisliği Eğitim Sempozyumunu bizim etkinliklerimiz içinde en önemli etkinlik diyebiliriz. Çünkü ülkemiz için önemli. Bir boyutu da şu ki; biz bu etkinliği yaparken, ülkede eğitimden sorumlu iki kurum olan YÖK ve Milli Eğitim Bakanlığı'ndan yetkili kişilerin, ön sırada oturuyor olması, buradaki konuşmaları dinliyor olmaları gerekirdi. Bizim için en önemli etkinliğin bu olmaması gerekirdi, bu etkinliği onların yapıyor olması gerekirdi. Yaşantım boyunca YÖK'ten kimse bana gelip, "Gürkan, inşaat mühendisliği eğitimi hakkında ne düşünüyorsun, memnun musun?" diye ne okurken; ne de mezun olduktan sonra bile kimse sormadı. Bugün de sormuyorlar öğrencilere. Bu eğitimin bir sahibi var aslında, YÖK ve Milli Eğitim Bakanlığı. Fakat şu anda sahipsiz olduğunu görüyoruz. Bugünkü tablo da bunu gösteriyor bize. O zaman da İnşaat Mühendisleri Odasının en önemli etkinliği haline geliyor inşaat mühendisliği eğitimini konuşmak.

Eğitim ve öğrenimle ilgili hepimizin bildiği basit bir tanım var. Sempozyum adında, inşaat mühendisliği öğrenimi demedi arkadaşlar, inşaat mühendisliği eğitimi dedi. Eğitim bir bütün olarak baktığımızda, gençlerin ve çocukların yaşama katılmasıyla ilgili bir konudur. Öğrenim ise, sadece bir alanda örneğin matematik öğrenimi gibi bir şey diye düşünelim. Böyle baktığımızda, aslında eğitim ve öğrenim yaşantımızı biraz daha net tanımlayabiliyoruz, tablo daha net ortaya çıkıyor. Bu konuda benim okuduğum bir takım kaynaklar var. İlber Ortaylı Hoca'yı bilirsiniz, eğitim konusunda kafa yoran insanlardan biri ve Türkiye'de eğitim işi nasıl başlamış, nasıl gidiyor diye buna bakıyor. Diyor ki, Türkler diyor

Avrupa'ya baktı, sürekli savaşlarda yenildi. En son yenilirken şunu gözlemledi, biz niye yeniliyoruz? İşte bir geri çekilme taktiğimiz yok, sıhhiye birimimiz yok, istihkâm birimimiz yok ve karşımızda yer alanlarda hepsi var, bu nedenle bizi yeniyorlar. Peki ne yapalım? İşte Mühendishane-i Bahr-i Hümayun ilk ordu çatısı altında kurulan, ilk tıbbiye mektepleri, aslında hepsi bir ihtiyacı karşılamak için kurgulandı. Yani o zaman Türkler şunu dedi, Osmanlı şunu dedi; "Biz medeniyette bizi geçmiş ve başarılı olan devletlere nasıl yetişebiliriz? Öğrenim yaparak yetişiriz. Yani biz ne yapalım? Mühendislik öğrenimi yapalım, tıp öğrenimi yapalım, ancak bu şekilde daha güçlü olan devletleri yakalarız." Fakat yenilgiler ağırlaşarak devam etmeye başladı. O zaman da geriye dönüp şunu sorguladılar, "Biz neyi eksik yapıyoruz? Bu adamlar da öğrenim yapıyor, biz de öğrenim yapıyoruz ve kaybediyoruz." Daha sora baktılar ki bu iş böyle olmuyor, orada bir siyasal sistem var. Adaletinden, demokrasiye, basın özgürlüğüne, bilimin özgürlüğüne, üniversitelerin durumuna kadar. Bunun sadece öğrenim yaparak olmayacağı kanaati oluştu. Ve bu sorular Tanzimat'tan bu yana geldi, en sonunda bizim bulduğumuz çözüm cumhuriyet oldu. Cumhuriyetle birlikte de eğitim konusunda büyük bir atılım sağlamış olduk. Bunun da ekonomik sonuçlarını cumhuriyetin ilk yıllarında hep birlikte gördük. Buradaki kritik nokta; adalette, demokraside, laiklikte, basın özgürlüğünde, üniversitelerin özgürlüğünde belli bir noktaya gelmeden, Türkiye'deki eğitimin sadece öğrenim kalitesini yükselterek belli bir noktaya getirmemiz mümkün değil. Yaşadığımız tecrübeler, aslında İlber Ortaylı Hoca'nın değerlendirmeleri de biraz bunu gösteriyor. Batının sadece bilimini alalım, ama laiklik dursun, basın özgürlüğü demokrasi dursun, bunu deme şansımız yok. Bütün milli gelire bir bakalım, milli gelirini petrolden sağlayan ülkeleri bir kenara koyalım, en yüksek ülkeleri değerlendirelim; yani milli geliri kişi başına en yüksek olan ülkeleri. Aynı ülkeler adaletin, basın özgürlüğünün, demokrasinin, laikliğin, kadın özgürlüğünün olduğu ülkeler. Bunların arasında çok ciddi bir korelasyon olduğunu görüyoruz. Aynı ülkelerde eğitim de iyi veriliyor. Sonuç olarak; biz sadece öğrenime konsantre olarak burada yol almamız mümkün değil. Yakın zaman verilerine baktığımızda da, aslında bunu doğruluyor.

Bildiğiniz gibi şu an Milli Eğitim Bakanlığı'nın sitesine girdiğinizde, orada PISA diye bir kurum var, Türkiye'de eğitimi değerlendiren bir kurum. PISA araştırmalarını görebilirsiniz. Özellikle 2012-2015 yılları arasında bir gözlemlemenizi istiyorum. O araştırmaya baktığınızda; genel olarak Türk eğitiminde düşüşü gözlemliyor araştırmacılar ve bu verileri Milli Eğitim Bakanlığı kabul ediyor. Milli Eğitim Bakanlığı 15 yaşındaki çocuklarımızla yapıyor PISA araştırmasını ve bizi değerlendirin diyor araştırmacılara. Değerlendirmeler sonucunda; özellikle 2012-2015 yılları arasında ciddi bir çöküşün yaşandığını göreceksiniz. Bu durumda ülkenin durumuyla da bir alaka olduğunu düşünüyorum. 2000 ilâ 2010yılları arası incelediğimizde PISA araştırmasında, milli gelirin artış gösterdiği yıl aralığı, PISA'daki durumumuz genel olarak ülkedeki durum, yani adalet basın özgürlüğü demokrasi hakların genişlemesi ile doğru orantılı, Ama özellikle 2010 yılından günümüze eğitimde; PISA'ya göre ciddi bir çöküş var. Eğitim durumumuzu değerlendirebileceğimiz bir diğer parametre ise; Dünya Ekonomik Forumu verileri. Dünya Ekonomik Forumu'na göre de eğitim sistemimizde ciddi bir çöküş var. PISA araştırmasına göre 70 ülke arasında 52'nci sıradayız, Dünya Ekonomik Forumu'na göre ise 140 ülke arasında 100'ncü sıradayız şu anda.

Eğitim ile ilgili birçok farklı konudan da bahsedilebilir. Genç meslektaşlarımızın sorunlarından, inşaat mühendisliği eğitimine açılan kontenjanlardan, bunlardan hepsinden bahsetmek mümkün. Ben genel bir projeksiyon çizmek istedim ülke ve eğitim kriterleri ile ilgili. Türkiye G20 ülkesi, bu ne demektir? Gelişmiş yirmi ekonomiden biri, gayrisafi yurtiçi hasıla anlamında değerlendirdiğimizde. Bunun yanında nüfusun % 52'si 26 yaş ve altı, yirmi büyük ekonomi içerisindeyiz yurtiçinde dönen para anlamında, nüfusunun önemli bir kısmı genç. Yani Japonya gibi değilsiniz, nüfusumuz azalmıyor artıyor,

Almanya gibi değilsiniz nüfusumuz azalmıyor artıyor ve bunların çoğu da genç. Daha çok tüketime ihtiyaçları var ve de yaşlılara da bakmak durumundalar yıllar geçtikçe. Bunları kıyasladığımızda, eğitimde de 52'nci sıradayız. Bu üç veriyi yan yana koyduğumuzda, Türkiye için bir projeksiyon yaptığımızda, aslında Türkiye'nin eğitiminde nasıl bir sıkıntı yaşayacağını, bunun ekonomiye nasıl yansıtacağı, sosyal alana nasıl yansıtacağı, insanların hayatını nasıl etkileyeceği görmek mümkün. Bu ekonomiyi bu eğitimle karşılamamız mümkün değil. Mutlaka bu alana bir müdahale gerekiyor. Dünyada bunun örnekleri var. İşte nedir? Hızlı kalkınan, hızlı eğitimin arttığı cumhuriyetin ilk dönemi, Amerika'da, İngiltere'de Sovyetler Birliği'nde elde edilen başarılar. Son dönemde, Güney Kore örneği; ülkesinin ciddi bir ekonomik kaynağını eğitime aktararak, orada bir artı değer yaratarak insanları oraya teşvik etmesi hükümetlerin, çok ciddi başarıları sağlamış durumda. Son olarak, hepimizin konuştuğu Finlandiya örneği var ortada.

Sonuç olarak; Biz, ülke olarak, olumlu örneklerde olduğu gibi bir çözüm yoluna gidersek, bu tablodan çıkabiliriz. Ama gerekleri yerine getirmeksek; anlatmış olduğum sayısal verileri de yan yana koyarak; ülkede kaçınılmaz bir sosyal patlamaya doğru gittiğimiz görmek zorundayız. Bizim yaptığımız etkinliğin de bu anlamda amacı duyarlılık oluşturması. Bunu yapabilirsek, duyarlılık oluşturabilirsek amacına ulaşmış olacak hem bu sempozyum hem de eğitim ile ilgili yaptığımız diğer tüm etkinlikler. Konuşmamı bitirirken; Sempozyum Düzenleme Kurulu'nda aylardır çalışan hocalarımıza, bildiri sahiplerine; ana sponsorumuz olan Ege Zemin A.Ş.'ye ve siz değerli katılımcılara, çok teşekkür ederim.

Rahmetli Başkanımız Ayhan Emekli'yi de sevgi ve saygıyla anıyorum. Hepinizi şahsım ve camiam adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

